

Indsatsområder i skoleåret 2017/18

Kollegial sparring

På Ribe Katedralskole har der ikke været tradition for at lærerne overværer hinandens undervisning. Formålet med projektet er at ændre denne kultur fra, at vi ikke kender til hinandens praksis i klasseværelset til, at vi observerer hinanden og beriger hinandens undervisning. Det vil forbedre lærernes arbejdsglæde og dermed kvaliteten af undervisningen. Vi vil derfor:

- Dele den store viden i lærergruppen med hinanden.
- Berige hinanden med didaktiske og pædagogiske tiltag og derved variere egen undervisning i større grad.
- Øge diskussion og refleksion af undervisning på tværs af faggrupper i dagligdagen.
- Løse kommende udfordringer mht. stigende arbejdspress ved at gøre ting anderledes.
- Hjælpe hinanden i forhold til daglig prioritering af arbejdsopgaver.

I sparring er der ingen vejledere og kandidater, der er kun kolleger, som er nysgerrige og gerne vil inspireres. Kollegasparring er et rum for samtale, gensidig inspiration og didaktisk udvikling blandt ligesindede og ligeværdige.

Kollegial sparring skal foregå i grupper med 3-4 kolleger fra forskellige faggrupper. De besøger hinanden i undervisningen og diskuterer derefter forskellige fokuspunkter og ideer. Omfanget bliver, at alle i gruppen får besøg af gruppen en gang pr. semester. I skoleåret 2017/18 etableres 3-4 grupper, dvs. 12-16 lærere indgår i sparringsforløb. De erfaringer, der opnås i forbindelse med forløbene, kan efterfølgende bredes ud i større målestok.

Formativ evaluering

Med den nye reform for de gymnasiale uddannelser, skal fokus på feedback og evalueringskultur styrkes yderligere. Af aftalen om gymnasireformen fremgår det, at kravene til den løbende evaluering skærpes, så der bliver mere vægt på fremadrettet, formativ evaluering. Derudover fremgår det, at eleverne mere systematisk skal træne i at reflektere over egen udvikling og sætte egne mål. Skolen står derfor over for et arbejde med at implementere initiativerne i reformen og styrke en kultur, hvor god feedback og evaluering trives.

Formativ evaluering kan – kort fortalt – defineres som ”fremadrettet evaluering” eller evaluering med henblik på handling.

Det kender vi alle til fra vores hverdag på Ribe Katedralskole. Det sker f.eks. i forbindelse med skriftlighedsforløbet i dansk i grundforløbet, hvor der er fokus på skriveprocessens faser. Dansk lærerne har desuden arbejdet med genaflevering af en litterær artikel. Først den tredje og endelige aflevering fik en karakter.

Som en sidegevinst giver formativ evaluering mulighed for at lette lærernes arbejdsbyrde på længere sigt. Fokuseret, dialogisk efterbehandling af opgaver er i mange tilfælde mindre tidskrævende – og mere virksomt – end ”væg-til-væg feedback” med et tal til sidst.

Ideer til det kommende udviklingsarbejde er bl.a.: Peerfeedback, struktureret evalueringsdialog, selvevaluering og karakterfritagelse. Der er etableret en pilotgruppe på 4-5 lærere, der i det

kommende skoleår vil skaffe sig erfaringer med formativ evaluering, således at det efterfølgende kan udbredes til de øvrige kolleger.

INTERREG-projektet ”Dansk-tysk ungdom skaber fremtiden”:

I forbindelse med EU-INTERREG-projektet ”Dansk-tysk ungdom skaber fremtiden” vil en gruppe af Ribe Katedralskoles tysk-elever deltage i de kommende 3 år (2017-2020).

Projektdagenes emner bygges kronologisk op og lyder som følger:

1. år: Tyske og danske unge viser vejen til en fremtidig fælles Interreg-region. Hvordan kan der skabes en fælles identitet? Hvordan kan den interkulturelle forståelse fremmes og en VI- følelse skabes?
2. år: De unge skaber fælles visioner og veje til et mere bæredygtigt og godt liv i Interreg- regionen. Hovedtema: Hvordan kan borgernes hverdags- og konsumforbrug - især de unges - designes mere bæredygtigt? Hvad skal ændres for, at alle agerer mere bæredygtigt? Hvordan kan bæredygtighed blive cool og trendy?
3. år: De unge udvikler visioner og veje til et bæredygtigt, godt liv i Interreg-regionen. Hovedtema: Mobilitet, bæredygtig energiforsyning, bæredygtig økonomi og bæredygtig turisme.

I det første år svarer eleverne dermed på spørgsmålet, om og hvordan vi bliver til en fælles region. I det andet år beskriver de veje til at skabe et bæredygtigt og godt liv med fokus på hverdags- og forbrugeradfærd. I det tredje år giver de deres bud til tredjeparter (f.eks. politikere, repræsentanter fra erhvervslivet, energiudbydere osv.) for at designe en mere bæredygtig Interreg-region.

Det er tanke, at det er eleverne fra studieretningen med engelsk A og tysk A, der deltager i det spændende projekt. Målet for deltagelse er at bidrage til projektets flotte mål og skabe interesse om og for tysk som valg- og studieretningsfag ved Ribe Katedralskole. Der vil for eleverne være nogle rejser til Bad Schwartau nær Lübeck i løbet af de 3 projekt-år.

Etablering af samarbejde med det franske gymnasium LYCÉE VICTOR HUGO, CHÂTEAU-GONTIER.

I juni 2017 modtager skolen besøg af tre lærere fra Lycée Victor Hugo og fransklærere fra Ribe Katedralskole besøger Chateau Gontier ugen inden sommerferien. Der laves en udvekslingsaftale til glæde og gavn for vores franskelever. Aftalen vil formentlig omfatte 5-6 dages rejse til Frankrig og et efterfølgende genbesøg i Ribe.

Ribe Katedralskole har rigtig gode erfaringer med udveksling og har allerede aftaler med et gymnasium i Zittau i Tyskland og et i Alzira i Spanien. At være privat indkvarteret hos familier i et andet land giver eleverne en helt unik mulighed for at få indblik i det pågældende lands kultur. Eleverne får svar på mange spørgsmål, som en almindelig studietur eller rejse aldrig kan give svar på. Det gælder f.eks. spørgsmål som: Hvordan er det at være ung, hvordan er familiemønstre og hverdagen for familier i det pågældende land, hvordan er det at gå i skole i det pågældende land? Også genbesøget af eleverne fra udvekslingsskolen er en stor oplevelse, hvor eleverne med stolthed introducerer gæsterne til dansk kultur på alle niveauer. Ud over elevernes mulighed for at tale og bruge deres fremmedsprog i praksis, hvilket jo i sig selv har stor værdi, er det en erfaring, at det er en meget stor oplevelse for eleverne at deltage i udveksling.

Ser man på sprogfagenes identitet og formål i læreplanerne, kan man læse følgende om f.eks. fransk:

”Fransk er et videns- og kundskabsfag, et færdighedsfag og et kulturfag, der har fokus på tilegnelse af interkulturel kommunikativ kompetence. Disse sider af faget er ligeværdige, betinger gensidigt hinanden og sikrer faglig dybde. Fagets centrale arbejdsområde er det franske sprog, dels som alment kommunikationsmiddel i europæiske og globale sammenhænge, dels som erkendelsesmiddel og som genvej til forståelse af andre sprog og kulturer. Fagets arbejdsområde er sprog, kultur, historie og samfundsforhold i Frankrig og andre fransksprogede områder”.

Der står videre:

”Endelig sætter franskfaget eleverne i stand til at reflektere over egen kultur i mødet med fransksprogede kulturer”.

Det er oplagt at studierejser i almindelighed og udvekslingsrejser i særdeleshed bidrager væsentligt til opfyldelse af sprogfagernes formål. Vi søger derfor - trods sparetider - at finde en form, hvor det fortsat er muligt at sende elever på udvekslingsrejser.

Implementering af gymnasireformen

I skoleåret 2017/18 starter første gennemløb af gymnasireformen. De forskellige fokusområder er blevet forberedt i indeværende år og skal nu foldes ud og justeres ud fra de erfaringer vi drager i løbet af året.

- *Studieretninger i stx:* Målet er at bevare den gode søgning til de naturvidenskabelige studieretninger og musik. Yderligere vil vi gerne styrke de sproglige studieretninger.

NATURVIDENSKABELIGE		SAMFUNDSVIDENSKABELIGE		KUNSTNERISKE		SPROGLIGE STUDIERETNINGER				
1a, 1b	2	3	4	5	6	7a	7b, 7c, 7d	8a	8b, 8c	9
matematik A fysik A + kemi B eller kemi A + fysik B	biologi A kemi B	samfundsfag A matematik A	samfundsfag A engelsk A	musik A matematik A	musik A engelsk A	engelsk A tysk fortsætter A samfundsfag B	engelsk A tysk fortsætter A fransk el. italiensk el. spansk begynder A	engelsk A spansk begynder A latin C	engelsk A spansk begynder A fransk el. italiensk begynder A	græsk A latin A

- *Grundforløbet i stx:* Det er en lokal beslutning, at idræt og det kreative fag lægges i grundforløbet. Med musik i grundforløbet er stort set alle studieretningsfag repræsenteret i grundforløbet: Engelsk, samfundsfag, matematik, samt fysik, kemi og biologi i NV og latin i AP og dertil så altså musik. De studieretningsfag, der mangler, er tysk, fransk, spansk, italiensk og græsk. Det søges der taget højde for via ”Prøv et sprog” og ”Prøv en studieretning”. Vi forsøger på denne måde at opnå, at eleverne i grundforløbet møder alle relevante fag mhp. på at foretage et oplyst valg af studieretning, så vi fortsat har meget få elever, der efter studieretningsstart ønsker at skifte studieretning. Og vi håber også efter reformen fortsat at kunne udbyde og oprette en bred vifte af forskellige studieretninger.
- Karrierelæring er et nyt begreb, der er kommet ind i ungdomsuddannelserne med reformen. Fra lov om de gymnasiale uddannelser: ”Eleverne skal gennem undervisningen opnå viden om og erfaringer med fagernes anvendelse, der modner deres evne til at reflektere over egne muligheder og at træffe valg om egen fremtid i et studie-/karriereperspektiv og et personligt perspektiv.” Karrierelæring inddrages løbende i fagene i både stx og hf. I grundforløbet i stx

har en gruppe lærere udarbejdet et fælles forløb i fagene dansk, engelsk og samfundsfag, og skolens psykologilærere supplerer dette forløb med undervisning i to dobbelte lektioner i hver grundforløbsklasse. I hf arbejder psykologilærerne tilsvarende med karrierelæring i hver klasse i to dobbelte lektioner i løbet af det første år. Det er ideen i både hf og stx løbende at inddrage gamle elever, der kan komme og fortælle om deres uddannelse og fag og eventuelt også deres videre karriere. I stx inddrages gamle elever bl.a. i forbindelse med ”Prøv en studieretning” i grundforløbet, og i hf arbejdes der med en særlig ”Alumnedag”. Det er håbet, at også dette bidrager til, at eleverne vælger den for dem bedste studieretning i stx og fagpakke i hf, og at de også ved kombination med valgfag får de fag, de skal bruge for at gå videre med den uddannelse, de ønsker. Suppleret med bl.a. den individuelle studievejledersamtale i grundforløbet, arbejdet med øget feedback i fagene og en fastholdelse af tutorsamtaler i hf er det også håbet, at arbejdet med karrierelæring i højere grad får eleverne til at reflektere over deres mål med at gå i gymnasiet og på hf.

- *Digital dannelse* introduceres på forskellig vis, ud fra de erfaringer der er draget i skoleåret 16/17. I skoleåret 17/18 arbejdes der yderligere med at udarbejde en progressionsplan for det samlede uddannelsesforløb. Det er håbet, at eleverne gennem arbejdet med digital dannelse både lærer at begå sig mere bevidst på de sociale medier, og at de bliver bedre til at bruge de mange muligheder, internettet byder på, fagligt. Med indførelsen af netprøver.dk har det også vist sig væsentligt at arbejde på, at eleverne bliver avancerede brugere af de mange faciliteter i tekstbehandlingsprogrammer som word.
- *Studieretningsvalg, stx*: I reformen indgår nu et krav om, at alle eleverne i grundforløbet at have en individuel vejledningssamtale mhp. valg af studieretning. På Ribe Katedralskole har vi besluttet, at det er studievejlederne, der skal stå for denne samtale, da de har bedre indsigt i skolen udbud af valgfag og studieretninger end de øvrige lærere formodes at have. I samtalerne skal resultater af screeninger fra AP og matematik indgå i en samlet vurdering af elevens muligheder for at honorere de faglige krav i fagene på de forskellige studieretninger. Fremover tilbyder Ribe Katedralskole fortsat generel orientering ved studievejlederne om skolens udbud af studieretninger og valgfag og en vejledningsaften, hvor forældrene inviteres med. Præsentationerne af studieretningerne og sprogene erstattes fremover af nye tiltag. Eleverne får mulighed for to gange i grundforløbet at bruge en hel skoledag på at prøve en studieretning efter eget valg. Ud over præsentation af studieretningen og undervisning i et lille forløb, hvor de indgående fag samarbejder sammen om et emne, er det også planen, at studenter, der tidligere har gået på den pågældende studieretning, skal komme og fortælle om, hvordan de nu i deres videre uddannelse har glæde af netop denne studieretning. Eleverne møder altså her studieretningsfagene og får en smagsprøve på, hvordan fagene supplerer hinanden, og hvordan det kan være at arbejde med dem. I stedet for at give eleverne mulighed for at høre præsentation af to sprog, har alle elever i det nye grundforløb en ugentlig dobbelttime i sprog, hvor de hver uge prøver at arbejde med et nyt sprog. Når eleverne skal vælge sprog i slutningen af grundforløbet, vil de have haft en dobbelttime i hver af sprogene, fransk, italiensk, spansk, græsk og tysk. Latin har eleverne i AP og engelsk har alle eleverne som fag i grundforløbet. Dette bl.a. for at styrke sprogene og om muligt øge interessen for sprog i almindelighed og dermed også for studieretninger med sprog. De nye tiltag fra centralt hold og de nye lokale tiltag har som mål at kvalificere elevernes valg yderligere, så de ved, hvad de vælger, og også vælger med et længere uddannelses- og karrierespektiv for øje.
- *Puljetimer i stx og hf*: Med reformen indføres begrebet ”puljetimer”, hvorfra institutionens leder kan fordele timer til fag og faglige aktiviteter. Alle timer fra puljen skal være fordelt,

når eleverne når frem til eksamen i 3.g og 2.hf. I stx drejer det sig om 130 timer og i hf om 80 timer.

Det er planen, at disse timer bl.a. bruges til faglig orientering op til valg af studieretning og sprog i stx, som supplement til timer til faglige program på studieture, til talenttilbud, studiekredse og tilbud om lektiecaféer eller frivillig sport mv. Alle elever præsenteres for et katalog og skal for hvert år tilmelde sig et bestemt antal aktiviteter. Tilmelding til aktiviteterne er bindende. Antal af fordelte puljetimer skal opgøres efter hvert skoleår, så vi kan sikre os, at eleverne får alle timer.

- *Store opgaver og skriftlig progression:* Der nedsættes et udvalg bestående af lærere og repræsentanter for ledelsen. Udvalget skal udarbejde en plan for progressionen i det skriftlige arbejde i både stx og hf. Planen inkluderer både de kompetencer, der erhverves via arbejdet med skriftlighed i fagene, og de kompetencer, der skal læres via arbejdet med de større opgaver i henholdsvis hf og stx. I stx handler det om DHO, dansk-historieopgave i 1.g, SRO, studieretningsopgave i 2.g og SRP, studieretningsprojekt i 3.g. Arbejdet med fagenes metoder og elementær videnskabsteori, der hidtil primært har været behandlet inden for rammerne af AT, skal nu indtænkes i arbejdet med de store opgaver. I hf handler det om en historieopgave og danskopgave i 1.hf og synopsis i KS og SSO, større skriftlige opgave, i 2.hf.

HF, reformimplementering

- I hf-uddannelsen vil der fremover være projekt- og praktikforløb, som placeres gennem semestrene. Eleverne skal i alt bruge 80 timer på forløbene. Der er krav om, at projekt- og praktikforløbene skal knyttes til bestemte fag, og at de skal afrapporteres, drøftes og godkendes af en faglærer. Derfor skal eleverne gennem hele uddannelsen udfylde en logbog i forbindelse med projekt- og praktikforløbene, og dansklærerne inddrager arbejdet med loggen i undervisningen.
- I første semester i 1.hf skal eleverne arbejde på at få afklaret, hvad deres hovedinteresse er. Det sker ved, at vi afholder en dag med tidligere hf-elever, alumner. De kommer og fortæller, hvad de har lavet, siden de blev studenter hos os. Det sker for at give vores 1.hf'ere et nuanceret billede af, hvad man kan bruge en hf-eksamen til. Derudover har vi også to fagpakkedage, hvor eleverne på forhånd har valgt to fagpakker, de ønsker at høre mere om. På selve dagen samarbejder lærerne i de to fag, som fagpakken indeholder. Eleverne skal kunne se, der er samspil mellem fagene.
- I andet semester skal eleverne ud af huset i et praktikophold. Her vil vi udvikle på det meget velfungerende praktikforløb, vi allerede har. Dette forløb skal hjælpe eleverne med at vælge fagpakke. I læreplanen for dansk står, at et værk skal kobles på et projekt- og praktikforløb. Det vil ske her, og det kan være et litterært værk, tekster om forskellige uddannelser, en dokumentarfilm eller noget helt fjerde. For at gøre eleverne klar til at indgå i forskellige sammenhænge og samarbejder på praktikstedet arbejder dansklærerne yderligere med retorik og talehandlinger i timerne.
- Der vil være en del ledelsesmæssigt arbejde i at finde tidligere elever til alumnedagen og at få organiseret dagen. Derudover skal hf'erne vælge fagpakker, de ønsker at få flere oplysninger om. Disse dage kræver en indsats fra ledelsen og fra lærerne, da det er et nyt tiltag, som skal igangsættes.

- I tredje semester skal projekt- og praktikforløbet understøtte elevernes valg af videregående uddannelse. Her vil vi samarbejde med UC Syd og EA Sydvest.

Fastholdelse på hf

I den nuværende reform er der krav om, at hver hf-elev har en lærer tilknyttet, der fungerer som tutor for dem, og som de har tre samtaler med om året. Denne tutorordning forsvinder med den nye reform – der er ikke lovkrav om at have den længere. Vi ønsker dog at fastholde den på Ribe Katedralskole, idet vi finder den vigtig i et fastholdelsesøjemed, og idet mange elever har udtrykt glæde over ordningen.

Derudover ønsker vi at blive ved med at være en lektiestøttende skole, og vi ændrer på de eksisterende tilbud om støtte. Fra næste skoleår holder vi skrivestue for hf'erne hver anden torsdag. Her indkaldes de elever, som har over 15% skriftligt fravær.

De andre torsdage er der lektiecafé for hf'erne. Lektiecafé er et tilbud om at få ekstra hjælp i udvalgte fag. Ledelsen har på forhånd lavet en årgangsinddelt plan over, hvornår de enkelte fag tilbyder hjælp. Faglærerne bestemmer derefter indholdet, Eleverne kan møde op frivilligt eller blive indkaldt af faglæreren i det fag, der udbydes den pågældende torsdag.

Forundersøgelser vedrørende Handelsgymnasiet

Skolens ledelse arbejder videre med forundersøgelser vedrørende en mulig fusion med Handelsgymnasiet. Repræsentanter for ledelsesgrupperne på de to institutioner har afholdt en række møder og desuden besøgt Lemvig Gymnasium, der udbyder både stx, hhx, eux og eud. Der er efter møder i de to institutioners bestyrelser og møde for medarbejderne på Ribe Katedralskole opnået enighed om en screeningsansøgning, der er indsendt til ministeriet. Der har været afholdt indledende møder med arkitekter vedrørende en udbygning af Ribe Katedralskole på matriklen i Puggårdsgade. Der er tale om en udvidelse af skolens kapacitet med 6 klasseværelser, udvidelse af Salen, flytning af 2-3 faglokaler, udvidelse af kantinen og mere plads til ledelse og administration samt større lærerværelse og flere lærerarbejdspladser. Ribe Handelsgymnasiers bygninger er sat til salg.

Når vi er afklarede i forhold til en fusion vil den videre proces blive skudt i gang med en workshop der inddrager brugerne. Der skal bl.a. arbejdes med bud på, hvordan vi bedst muligt udnytter de fysiske rammer, og hvordan vi på den bedste måde integrerer elever og personale fra Ribe Handelsskole med respekt for begge de to institutioners forskellige kultur og traditioner. Erfaringer fra overtagelsen af HF fra Ribe Seminarium inddrages naturligvis.

Såfremt der fusioneres, skal der i efteråret udarbejdes en mere præcis tidsplan for processen, og en strategi for markedsføring af den nye sammenlagte institution. Ledelserne på de to skoler skal arbejde med en harmonisering af arbejdstidsaftaler m.m.

Der skal nedsættes en arbejdsgruppe med medarbejdere fra begge skoler, der arbejder med den praktiske gennemførelse af fusionen, og med at søge eksterne midler fra regionen og ministeriet.

Reformationsjubilæet

I forbindelse med fejringen reformationsjubilæet arbejder alle elever med reformationen, og i samarbejde med domsognet har skolen arrangeret to fællesarrangementer. Den 12. oktober er der et fællesarrangement med foredrag og debat i Salen for hele skolen om emnet: "Det myndige selv". Deltagerne er videnskabsjournalist Lone Frank, der har en naturvidenskabelig vinkel på mennesket, og filosofen Hans Jørgen Schanz, der taler om selvet med udgangspunkt i Luther og eksistensfilosofi.

Fredag den 13. oktober har vi et foredrag om ”Velfærdsstat og konkurrencestat” med Ove Kaj Petersen. Derudover medvirker Ribe Katedralskoles musikelever ved koncert i Sct. Catharinæ kirke torsdag den 12. oktober om aftenen.

Eleverne i 1.g arbejder med reformationen i dansk og historie. I 2.g og 3.g arbejder eleverne inden for rammerne af AT, almen studieforberedelse, med reformationen, og i hf arbejder eleverne med reformationen inden for rammerne af KS, kultur og samfundsfaggruppen.

I 1.g består deltagelsen i, at dansklærerne underviser i en tekst af Luther og perspektiverer den til reformationen i Danmark. Klasserne ser udstillingen i Domkirken og deltager i foredraget med Ove Kaj Petersen.

2.g har AT-emnet ”Kultur møder” med sprogfagene og en historielærer.

Kommende 3.r og 3.s har emnet ”Sekularisering/civilreligion i USA” med primært fagene engelsk A, samfundsfag A og religion C. Ideen er at se på den residuale velfærdsstat og sammenligne med den universelle velfærdsstat i lyset af Calvinismen og Webers teorier.

Kommende 3.t arbejder med emnet ”Den frie vilje”. Samfundsfagsstudieretningen har psykologi C og samfundsfag A, klassikerne har oldtidskundskab og samfundsfag C og / eller biologi C. Her kan man koble sig til arrangementet med Lone Frank og Hans Jørgen Schanz og se på Luther i relation til begreberne myndighed og den frie vilje. Andre biologiske forklaringer f.eks. på kriminalitet og intelligens kan indgå.

Kommende 3.y og 3.z arbejder ligeledes med temaet ”Den frie vilje” i fagene biologi og filosofi, hvor de vil se på en genetisk forklaring af menneskets adfærd og sammenligne det med Luthers menneskesyn i relation til begreberne myndighed og den frie vilje.

Kommende 3.x arbejder med ”Videnskaben i renæssancen og reformationen, den induktive vending i humaniora og naturvidenskab” i fagene fysik, kemi og et humanistisk fag.

I HF arbejdes der i fagene historie, religion og samfundsfag.

Kristian Bennike
Rektor